

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

عزیز ما صاب
الربما

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

گروه بیانات رهبر معظم انقلاب، تهران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مدیریت جهادی

نویسنده:

اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی معاونت
تبلیغات و ارتباطات اسلامی

ناشر چاپی:

معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	مدیریت جهادی
۷	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۱۱	فهرست مطالب
۱۴	مقدمه
۱۶	فصل اول: فرهنگ جهادی
۱۶	اشاره
۱۸	۱. تعریف فرهنگ جهادی
۲۱	۱. شخصیت‌های جهادی‌الگو
۲۱	الف. پیامبران الهی
۲۲	ب. پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم
۲۲	ج. امیرالمؤمنین علی علیه السلام
۲۴	د. فاطمه‌زهرا (سلام الله علیها)
۲۶	ه. امام خمینی (قدس سره الشریف)
۲۷	و. شهدا
۳۰	فصل دوم: کار جهادی
۳۰	اشاره
۳۲	۱. تعریف جهاد و کار جهادی
۳۵	۲. عرصه های جهاد و کار جهادی
۳۵	الف. عرصه درونی (جهاد با نفس و ادای حق بندگی پروردگار)
۳۸	ب. عرصه بیرونی (جهاد مسلحانه، جهاد فرهنگی، جهاد علمی، جهاد مالی و اقتصادی و...)
۴۰	۳. شاخصه های کار جهادی
۴۰	اشاره

- ۴۰ الف. همراه با تلاش و مجاهدت است
- ۴۱ ب. در مقابله با دشمن است
- ۴۴ ج. با همت بزرگ، ایمان عمیق [به خداوند، پاداش الهی و کار] و همراه با قصد خالص است
- ۴۴ د. هدفمند و متوجه به آرمانهاست
- ۴۵ ه. هوشمندانه، با بصیرت و تدبیر، واقعبینانه و در چهارچوب قانون است
- ۴۶ ز. با بهره‌گیری از تخصص، تجربه و استفاده از همه طرفیت زیرمجموعه خود است
- ۴۷ ح. با جوشش ابتکار، بروز استعداد و با تکیه بر توان خودی است
- ۴۹ ۴. سنن و قواعد الهی در کار جهادی
- ۴۹ الف. وجود مشکلات و موانع در مسیر حق
- ۵۰ ب. تدبیر به علاوه مجاهدت؛ مساوی است با پیروزی
- ۵۲ فصل سوم: مدیریت جهادی
- ۵۶ درباره مرکز

مدیریت جهادی

مشخصات کتاب

سرشناسه: معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی، ۱۳۹۶

عنوان و نام پدیدآور: مدیریت جهادی / معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی .

ناشر چاپی : معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی

مشخصات ظاهری: نرم افزار تلفن همراه ، رایانه و کتاب

موضوع: مدیریت - جهادی

ص: ۱

اشاره

مقدمه ۷

فصل اول: فرهنگ جهادی ۹

۱. تعریف فرهنگ جهادی ۱۱

۲. شخصیتهای جهادی الگو ۱۴

الف. پیامبران الهی ۱۴

ب. پیامبر اعظم؟ ص؟ ۱۵

ج. امیرالمؤمنین علی؟ ع؟ ۱۵

د. فاطمه زهرا؟ سها؟ ۱۷

ه. اما مخمینی؟ ق؟ ۱۹

و. شهدا ۲۰

فصل دوم: کار جهادی ۲۳

۱. تعریف جهاد و کار جهادی ۲۵

۲. عرضهای جهاد و کار جهادی ۲۸

الف. عرصه درونی (جهاد با نفس و ادای حق بندگی پروردگار) ۲۸

ب. عرصه بیرونی (جهاد مسلحانه، جهاد فرهنگی، جهاد علمی، جهاد مالی

و اقتصادی و...) ۳۱

۳. شاخصهای کار جهادی ۳۳

الف. همراه با تلاش و مجاهدت است ۳۳

ب. در مقابله با دشمن است ۳۴

ج. با همت بزرگ، ایمان عمیق [به خداوند، پاداش الهی

و کار] و همراه با قصد خالص است ۳۷

ص: ۵

د. هدفمند و متوجه به آرمانهاست ۳۷

ه. هوشمندانه، با بصیرت و تدبیر، واقعبینانه و در

چهارچوب قانون است ۳۸

و. متکی به عشق و شوق و بدون انتظارِ فراه آمدن همه

جزئیاتی است که برای آد مه‌ای معمولی لازم و مؤثر است

..... ۳۹

ز. با بهره‌گیری از تخصص، تجربه و استفاده از همه

ظرفیت زیرمجموعه خود است ۳۹

ح. با جوشش ابتکار، بروز استعداد و با تکیه بر توان

خودی است ۴۰

۴. سنن و قواعد الهی در کار جهادی ۴۲

الف. وجود مشکلات و موانع در مسیر حق ۴۲

ب. تدبیر ب‌علاوه مجاهدت؛ مساوی است با پیروزی ...

..... ۴۳

فصل سوم: مدیریت جهادی ۴۵

ص: ۶

پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در ایران، روحیه جهادی به عنوان راهکار ایستادگی در برابر دشمنان و حل مشکلات متنوع کشور، مبنای بسیاری از حرکت های ملی قرار گرفت و موجب موفقیت و پیشرفت در آن زمینه ها شد. دوران دفاع مقدس شاخص ترین مثال برای تجلی عینی این مفهوم بنیادین دینی بود. با تحمیل جنگ نابرابر نظامی به انقلاب نوپای اسلامی، اعلام جهاد از سوی بنیانگذار عظیم الشأن انقلاب؛ حضرت امام خمینی (قدس سره الشریف)، میدان جهاد نظامی را تبدیل به کارگاهی کارآمد برای تربیت جوانانی با روحیه جهادی کرد؛ پدیده مبارکی که امام راحل آن را فتح الفتوح انقلاب اسلامی دانستند.

با مروری بر سخنان و دیدگاه های رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) طی سال های گذشته، این نکته آشکار می شود که نامگذاری سال جاری به «اقتصاد و فرهنگ؛ با عزم ملی و مدیریت جهادی»، در تداوم راهبرد بلند مدت معظم له در تقویت و تثبیت فرهنگ و روحیه مجاهدت و جدّ و جهد و ایثار قرار دارد. از سوی دیگر، تأکید بر مفهوم نوینی به نام «مدیریت جهادی» در کنار ایجاد گفتمانی کاربردی و عمل گرا را می توان ابزاری برای ترسیم افق حرکت نیروهای انقلابی دانست.

مفهوم «مدیریت جهادی» در قالب یک الگوی بومی مدیریتی متعلق به انقلاب اسلامی و برآمده از تجارب مقاطع

سخت انقلاب (مبارزه، تثبیت انقلاب، دفاع مقدس، سازندگی و عدالتخواهی) می تواند از چارچوب یک اصطلاح، مفهوم نظری یا نظریه فراتر رفته و جنبه عینی و عملی به خود گیرد؛ الگویی که مبانی، زمینه ها و مؤلفه های آن از زوایای گوناگون مورد بحث و دقت قرار گرفته و کارآمدی خود را در مقام عمل به اثبات رسانده است.

بدیهی است که تلاش در جهت تبیین صحیح و اصولی این الگو را که لازمه عملیاتی شدن آن است، می توان از جمله وظایف همه نخبگان، کارشناسان و رسانه ها در شرایط کنونی دانست؛ البته مطمئناً این فرآیند تبیین و تفسیر نیز، تنها هنگامی از صحت و اعتبار برخوردار است که در چارچوب منظومه فکری رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله العالی) صورت پذیرد.

معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

مدیریت جهادی در کلام رهبر معظم انقلاب مدظله العالی

ص: ۸

۱. تعریف فرهنگ جهادی

آنچه انقلاب اسلامی به مردم ما داد، «فرهنگ جهادی» بود. فرهنگ جهادی در همه‌صحنه‌ها و عرصه‌ها به کار می‌آید و در زمینه کارهای زیربنایی کشاورزی و دامداری و امثال این‌ها هم از اول انقلاب، روح و فرهنگ جهادی وارد میدان شد. بعضی از صاحب‌نظران درباره انقلاب‌های دنیا این‌طور اظهارنظر کرده‌اند که انقلاب‌ها بعد از آنکه به پیروزی رسیدند، سیال بودن و جوشندگی و تحرک و پیشرفت آن‌ها از بین می‌رود و به دستگاه‌های ایستا و بی‌تحرک تبدیل می‌شوند. ممکن است در برخی از انقلاب‌ها همین‌طور باشد، ما نسبت به آن‌ها قضاوتی نمی‌کنیم، اما در مورد انقلاب ما پدیده‌ای دیده شد که این فرضیه را از کلیت انداخت و در اینجا غلط از آب درآمد؛ زیرا خود انقلاب دستگاه‌هایی را به وجود آورد که در ذاتشان حرکت و جوشش انقلابی و سریع و جهادی وجود داشت. یکی از دستگاه‌ها جهاد سازندگی بود، یکی از دستگاه‌ها سپاه بود، یکی از دستگاه‌ها بسیج بود. این‌ها دستگاه‌هایی هستند که شکل اداری و ثابت و ایستا و متحجر و منجمد نداشتند؛ ولو سازماندهی و تشکیلات و نظم در این‌ها وجود داشت، اما همان‌حال حرکت، پیشرفت و جهش که در خود انقلاب موجود بود، در این‌ها هم وجود داشت و ما اثرش را هم در بیرون دیدیم. در دفاع هشت‌ساله، بسیج و تحرک مردم را دیدید. در میدان کار و سازندگی و پیشرفت، روحیه جهادی را دیدید که

البته مخصوص جهاد سازندگی هم نماند؛ این روحیه در بسیاری از دستگاه‌ها رسوخ کرد. امروز هم شما در کمک‌رسانی به بم‌همین روحیه را مشاهده می‌کنید. این روحیه در همه جای دنیا نیست. مهربانی و همکاری و دلسوزی برای مصیبت‌دیدگان که مربوط به همه‌بشر است، یک حرف است؛ اما جوشش و تحرک و نشاط و ورود در میدان، بدون هیچ ترتیب آداب، برای خدمت‌کردن، یک حرف دیگر است. آنچه در ایران دیده شد، این بود: همه وارد میدان شدند و تحرک پیدا کردند. بنده در سال‌های قبل از انقلاب، حوادثی مثل زلزله و سیل را از نزدیک دیده بودم. خود من رفتم امدادگری و خدمتگزاری کردم. این روحیه حرکت عمومی، این دلسوزی، این ورود در صحنه کار و ابتکار، این کمک‌رسانی انبوه، مخصوص ملتی است که دل او از حرکت جهادی گرم است و جوشش جهادی در دل او وجود دارد. این همان روحیه بسیج دوران دفاع مقدس است؛ این همان روحیه‌سنگرسازان بی‌سنگر جهاد سازندگی است که غسل شهادت می‌کردند، روی بولدوزر می‌نشستند تا خاکریز بزنند. ما این روحیه را باید حفظ کنیم. این روحیه با کار علمی و نظم تشکیلاتی هیچ منافاتی ندارد؛ بلکه اتفاقاً کار علمی را هم همین روحیه جهادی بهتر می‌کند.

من به شما عرض کنم؛ ما پیشرفت‌های علمی و پژوهشی بسیار زیادی در بخش‌های مختلف داشته‌ایم که ستون اصلی این بخش‌ها را همین جوانان انقلابی و بچه‌های مؤمن تشکیل داده‌اند. آن‌ها بودند که وارد میدان شدند و براساس همان روحیه، بسیاری از گردنه‌ها و عقبه‌های تحقیقات و کار مهم علمی را

پیش بردند. بله؛ معنویت، دنیای انسان را هم آبادتر می کند؛ منتها دنیای سالم. آنجایی که فرهنگ جهادی نیست و فرهنگ مادی حاکم است، هر انسانی به تنهایی خودش محور همه حوادث عالم است؛ سود را برای خود می خواهد و ضرر را از خود دفع می کند. اصل برای او این است؛ لذا تعارض ها و بی اخلاقی ها و بی صداقتی ها و دشمنی ها پیش می آید. آنجایی که حرکت و روح جهادی وجود دارد، انسان در ایمان و آرمان و خدمت به دیگران حل می شود و خود را فراموش می کند. این روحیه را باید در جامعه تقویت کرد.^(۱)

اگر از عوامل معنوی و آنچه خدای متعال وعده آن را به مؤمنان و مجاهدان راه حق داده است هم صرف نظر کنیم، برحسب قوانین عادی زندگی جوامع بشری، هر جامعه ای عزتش، قدرتش، آبرو و حیثیتش، هویتش بستگی دارد به مجاهدت و به تلاش. با تبلی و تن آسایی، هیچ ملتی نمی تواند مقام شایسته ای را در میان ملت های عالم یا در تاریخ پیدا کند. آنچه که ملت ها را، هم در تاریخ و هم در دوران خودشان، در میان ملت های عالم سربلند می کند، مجاهدت است، تلاش است. این تلاش، البته شکل های گوناگونی دارد: هم تلاش علمی، هم تلاش اقتصادی، هم تلاش به معنای تعاون اجتماعی میان افراد؛ همه لازم است؛ اما در رأس همه ی این تلاش ها، آمادگی برای جان فشانی است که یک ملت را در میان ملت ها سرفراز میکند. اگر در میان هر ملتی کسانی وجود نداشته باشند که آماده باشند از جان خود، از راحت خود، در راه رسیدن به آرمان ها صرف نظر کنند، آن ملت به جایی

ص: ۱۳

نخواهد رسید. کاری که انقلاب برای ما مردم ایران انجام داد، این بود که این راه را در مقابل ما روشن کرد؛ آحاد ملت ما فهمیدند و احساس کردند که باید در راه آرمان های بلند، مجاهدت کنند و در مقابل دشمنان این آرمان ها بایستند؛ و ایستادند. (۱)

۱. شخصیت‌های جهادی الگو

الف. پیامبران الهی

برای یک مجموعهٔ مسلمان، مجموعهٔ مؤمن مهم است که به خدا حُسن ظن داشته باشد؛ بداند که خدا کمک کار اوست، بداند که خدا پشت سر رهپویان راه حق است. وقتی دل ها قرص شد، گام ها هم محکم می شود؛ وقتی گام ها استوار شد، راه به آسانی طی می شود، به هدف نزدیک می شود. همیشه دشمنان اسلام خواسته اند دل مسلمانان را مشوّش و مضطرب کنند. در طول تاریخ اسلام موارد زیادی پیش آمده است؛ قبل از اسلام هم در مورد حرکت های عظیم جهادی پیامبران قبل از نبی مکرّم، مؤمنینی که توانستند ایمان خودشان را استوار نگه دارند، آرامش روحی پیدا کردند. این آرامش روحی، حرکات آن ها را در اختیار جهت ایمانی قرار داد: مشوش نشدند، مضطرب نشدند، راه را گم نکردند؛ چون درحال تشویش و اضطراب، پیدا کردن راه درست دشوار می شود. انسانی که از آرامش روحی برخوردار است، درست فکر می کند، درست تصمیم می گیرد، درست حرکت می کند. این ها نشانه های رحمت الهی است. (۲)

ص: ۱۴

۱- .بیانات در یادمان شهدای شرق کارون، ۱۳۹۳/۰۱/۰۶.

۲- .خطبه های نماز جمعۀ تهران به امامت رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله العالی)، ۱۳۸۸/۰۳/۲۹.

اینکه در آثار و تواریخ هست که کنگره کاخ کسری شکست و نشانه های بت پرستی و شرک در گوشه و کنار دنیا متزلزل شد، اگر این آثار قطعیت داشته باشد، شاید همان قدرت نمایی الهی است، برای اعلام رمزی حضور این قدرتی که قرار است همه پایه های ظلم و فساد را درهم بشکند و علم را از خرافه و تمدن را از فساد و ظلم، پاک و آراسته کند. این کار را پیغمبر بزرگوار ما کرد. این مولود مقدس، در هنگام بعثت بزرگ خود، با چنان دنیایی روبه رو شد و با جهادی بسیار دشوار، انسانیت را از جهل، از خرافات، از فساد، از ظلم، از تعصبات دودمان برانداز، از زورگویی انسان ها به یکدیگر و ستم انسان ها و سوار شدن آن ها بر دوش یکدیگر، جلوگیری کرد. اصلاً بساط بشریت را دگرگون کرد. یک بساط جدید و یک وضع جدید را در دنیا به وجود آورد. (۱)

ج. امیرالمؤمنین علی علیه السلام

امیرالمؤمنین در دوره های مختلف عمر و در شرایط و اوضاع مختلف، هر جا که قرار گرفت، همه وجود خود را به بهترین وجهی در راه اهداف عالی خرج کرد. شما امیرالمؤمنین را به عنوان یک جوان شانزده تا نوزده ساله در مکه یا اوایل ورود به مدینه که باز هم این بزرگوار، یک جوان بیست و چندساله بود، در نظر بگیرید؛ در دوره های مختلف عمر این بزرگوار نگاه کنید: ببینید این جوان، حقیقتاً برای بهترین جوانان همه زمان ها، برترین الگوست. از شهوات جوانی، لذات دنیایی،

زیبایی هایی که در نظر جوانان

ص: ۱۵

۱- . بیانات در دیدار مسئولان و قشرهای مختلف مردم در روز ولادت پیامبر اکرم؟ ص؟ و امام صادق؟ ع؟، ۱۴/۰۶ / ۱۳۷۲.

ارزش پیدا می کند، هیچ نمی خواهد؛ مگر آن هدف عالی و والایی که بعثت نبی اکرم به خاطر آن هدف است. تمام وجود او در خدمت این هدف است. همه چیز برای او در درجه دوم است. این، چیز خیلی عظیمی است که یک جوان، یک لحظه هم به دنیا و شیرینی ها و لذت های دنیا التفات نکند و جوانی، نیرو، نشاط و روحیه خود، یعنی همه آن چیزهایی را که از طراوت و زیبایی و تازگی در جوان هست، در راه خدا مصرف کند. این حد اعلام است؛ چیزی از این بالاتر، حقیقتاً نمی شود. (۱)

امام صادق زبان به ستایش امیرالمؤمنین گشود و آنچنان که مناسب او بود، امیرالمؤمنین را مدح کرد. از جمله چیزهایی که گفت، این هاست... «مَا نَزَلَتْ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ نَازِلَةٌ قَطُّ إِلَّا قَدَّمَهُ فِيهَا ثِقَةً بِهِ»؛ هر وقت مسئله مهمی برای پیامبر پیش می آمد، پیامبر او را صدا می کرد و جلو می انداخت؛ به خاطر اینکه به او اعتماد داشت و می دانست که اولاً خوب عمل می کند، ثانیاً از کار سخت سرپیچی ندارد، ثالثاً آماده مجاهدت در راه خداست. مثلاً در «لیله المبيت»، آن شبی که پیامبر مخفیانه از مکه به مدینه آمد، یک نفر باید آنجا در آن رختخواب می خوابید. پیامبر، علی را جلو انداخت. در جنگ ها، امیرالمؤمنین را جلو می فرستاد. در کارهای مهم، هر مسئله اساسی و مهمی که پیش می آمد، علی را جلو می انداخت: «ثِقَةً بِهِ»؛ چون اطمینان داشت و می دانست که او بر نمی گردد؛ نمی لرزد و خوب عمل خواهد کرد. (۲)

ص: ۱۶

۱- .بیانات در دیدار با اقشار مختلف مردم به مناسبت میلاد مسعود مولای متقیان علی؟؟، ۱۳۷۵ / ۰۵ / ۰۹.

۲- .بیانات در خطبه های نماز جمعه تهران، ۱۳۷۸ / ۱۰ / ۱۰.

د. فاطمه زهرا (سلام الله علیها)

شخصیت زهرا ی اطهر، در ابعاد سیاسی و اجتماعی و جهادی، شخصیت ممتاز و برجسته ای است؛ به طوری که همه زنان مبارز و انقلابی و برجسته و سیاسی عالم می توانند از زندگی کوتاه و پرمغز او درس بگیرند. زنی که در بیت انقلاب متولد شد و تمام دوران کودکی را در آغوش پدری گذراند که در حال یک مبارزه عظیم جهانی فراموش نشدنی بود. آن خانمی که در دوران کودکی، سختی های مبارزه دوران مکه را چشید، به شعب ابی طالب برده شد، گرسنگی و سختی و رعب و انواع اقسام شدت های دوران مبارزه مکه را لمس نمود و بعد هم که به مدینه هجرت کرد، همسر مردی شد که تمام زندگی اش جهاد فی سبیل الله بود و در تمام قریب به یازده سال زندگی مشترک فاطمه زهرا و امیرالمؤمنین (علیهما السلام)، هیچ سالی، بلکه هیچ نیم سالی نگذشت که این شوهر، کمر به جهاد

فی سبیل الله بسته و به میدان جنگ نرفته باشد و این زن بزرگ و فداکار، همسری شایسته یک مرد مجاهد و یک سرباز و سردار دائمی میدان جنگ را نکرده باشد.

پس، زندگی فاطمه زهرا (سلام الله علیها)، اگرچه کوتاه بود و حدود بیست سال بیشتر طول نکشید؛ اما این زندگی، از جهت جهاد و مبارزه و تلاش و کار انقلابی و صبر انقلابی و درس و فراگیری و آموزش به این و آن و سخنرانی و دفاع از نبوت و امامت و نظام اسلامی، دریای پهناوری از تلاش و مبارزه و کار و درنهایت هم شهادت است. این، زندگی جهادی فاطمه زهراست که بسیار عظیم و فوق العاده و

حقیقتاً بی نظیر است و یقیناً در ذهن بشر، چه امروز و چه در آینده، یک نقطه درخشان و استثنایی است.

امّا مقام معنوی این بزرگوار، نسبت به مقام جهادی و انقلابی و اجتماعی او، باز به مراتب بالاتر است. فاطمه زهرا (سلام الله علیها) به صورت یک بشر و یک زن، آن هم زنی جوان است؛ اما در معنا، یک حقیقت عظیم و یک نور درخشان الهی و یک بنده صالح و یک انسان ممتاز و برگزیده است...

اسلام، فاطمه، آن عنصر برجسته و ممتاز ملکوتی را به عنوان نمونه و اسوه زن معرفی می کند. آن زندگی ظاهری و جهاد و مبارزه و دانش و سخنوری و فداکاری و شوهرداری و مادری و همسری و مهاجرت و حضور در همه میدان های سیاسی و نظامی و انقلابی و برجستگی همه جانبه او که مردهای بزرگ را در مقابلش به خضوع وادار می کرد، این هم مقام معنوی و رکوع و سجود و محراب عبادت و دعا و صحتیه و تضرع و ذات ملکوتی و درخشندگی عنصر معنوی و هم پایه و هم وزن و هم سنگ امیرالمؤمنین و پیامبر بودن اوست. (۱)

این سه بعد را با هم جمع کردن، نقطه درخشان زندگی فاطمه زهرا (سلام الله علیها) است. آن حضرت، این سه جهت را از هم جدا نکرد. بعضی خیال می کنند انسانی که مشغول عبادت می باشد، یک عابد و متضرع و اهل دعا و ذکر است و نمی تواند یک انسان سیاسی باشد. یا بعضی خیال می کنند کسی که اهل سیاست است، چه زن و چه مرد، و در میدان جهاد فی سبیل الله حضور فعال دارد، اگر

ص: ۱۸

۱- سخنرانی در دیدار با جمع کثیری از زنان شهرهای تهران، تبریز، اصفهان، کرمان، قم، قزوین، یزد، کرج و استان های چهارمحال و بختیاری و مازندران، ۱۰/۲۶/۱۳۶۸.

زن است، نمی تواند یک زن خانه با وظایف مادری و همسری و کدبانویی باشد و اگر مرد است، نمی تواند یک مرد خانه و دکان و زندگی باشد! خیال میکنند این ها با هم منافات دارد؛

درحالی که از نظر اسلام، این سه چیز با یکدیگر منافات و ضدیت که ندارد، در شخصیت انسان کامل، کمک کننده هم است. (۱)

ه. امام خمینی (قدس سره الشریف)

برای تبیین شخصیت امامان، آن انسان والا و آن مسلمان وارسته، بهتر از آن نیست که به قرآن پناه بریم و او را در لابه لای آیههای هدایتگر آن که به توصیف بندگان صالح خدا پرداخته است، بازجویم: او با جهاد و هجرت که مؤمنان را در حیطة ولایت الهی قرار می دهد، مصداق: **N** إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ **M** شد. او با استقبال از خطر و جان برکف گرفتن در راه خدا، در زمره کسانی در آمد که ستایش الهی: **N** وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ **M** اِتِّغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ **M** در وصف آنان سروده شده است. (۴)

امام عزیز(ره)، با ایمان و جهاد و اخلاص و عمل صالح خود، سنگ بنای حکومت اسلامی را در ایران گذاشت و خدای متعال هم نصرت خود را بر او نازل کرد. پروردگار عالم اصدق القائلین

ص: ۱۹

۱- سخنرانی در دیدار با هیئت نظارت، بازرسان و ناظران شورای نگهبان و هیأت اجرایی انتخابات میان دوره ای مجلس و خانواده های معظم شهدا، اسراء، مفقودان و جانبازان جنگ تحمیلی استان های فارس و همدان، ۲۲/۰۹/۱۳۶۸.

۲- انفال، ۷۲.

۳- بقره، ۲۰۷.

۴- [۴] پیام به ملت در چهلمین روز درگذشت امام خم--ینی(ره)، ۲۳/۰۴/۱۳۶۸.

است که فرمود: **N** وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا (M.1)، «مَنْ كَانَ لِلَّهِ كَانَ اللَّهُ لَهُ» (2)،

N وَاللَّيْنُصْرَةَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ (M.3).

این آیات و روایات، بیان حقیقت و واقعیت است. در کشور ما، جهاد و مبارزه و تلاش و اخلاص در میان مردم نمود پیدا کرد و خدای متعال هم برکت داد و پیروزی به دست آمد و اسلام حاکمیت یافت و قرآن عزیز شد و مسلمان ها در دنیا اعتزاز معنوی پیدا کردند و روی آوری به اسلام را افتخار خود دانستند و از مسلمان بودن خویش خجالت نکشیدند. (4)

و. شهدا

هر آنچه که مربوط به وجود نورانی شهید است، شگفتی است. انگیزه او برای حرکت به سمت جهاد که در دنیای مادی و در میان این همه انگیزه رنگارنگ جذاب، یک جوانی برخیزد، قیام لله کند و به سمت میدان مجاهدت حرکت بکند، این خود یک شگفتی است! پس از آن، تلاش او، در معرض خطر قراردادن خود در میدان های نبرد، کارهای برجسته او در میدان ها، شجاعت ها و شهامت هایی که هر سطری از آن می تواند یک سرمشق ماندگار و نورانی باشد هم یک شگفتی است و پس از آن، رسیدن به شوق وافر و کناررفتن پرده ها و حجاب های مادی و دیدن چهره معشوق و محبوب که در حرکات شهدا، در حرف های شهدا و در روزهای

ص: ۲۰

۱- عنکبوت، ۶۹.

۲- بحارالانوار، ج ۷۹، ص ۱۹۷.

۳- حج، ۴۰.

۴- سخنرانی در مراسم بیعت مدرّسان، فضلا و طلاب حوزه علمیه مشهد، به همراه نماینده ولی فقیه در خراسان و تولیت آستان قدس رضوی، ۲۰/۰۴/۱۳۶۸.

نزدیک به شهادت، همیشه جلوه گر بود و نقل های فراوانی در این زمینه هست؛ این هم یکی از شگفتی هاست. (۱)

ببینید جوانی چه ظرفیتی دارد! ببینید جوانی چه شور و شوق و عظمت و گنجایشی دارد! چطور می شود در جوانی، بالا-ترین مقامات معنوی را طی کرد؟! یک بار دیگر در زمان ما، در همین جبهه هایی که شما آن را تجربه کردید، این اتفاق افتاد. اینکه امام یک وقت فرمودند: «این وصیت نامه ها را بخوانید»، به همین خاطر است. من چون خودم وصیت نامه ها را می خواندم و الآن هم هر وقت به دستم بیاید، می خوانم؛ فهمیده ام که امام چرا این نکته را فرمودند. زیرا در این وصیت نامه ها، گاهی مطالبی وجود دارد که یک دنیا عرفان حقیقی و ناب است. یعنی حتی عرفای برخوردار از علوم دینی و علوم ظاهری که طبعاً امکان عروج و رشدشان بیشتر است و قهراً پاکیزه ترند، نه یک عارف سالکی که معرفتی از لحاظ علوم دینی ندارد، آنچه را که بعد از مثلاً- چهل پنجاه سال مجاهدت، در سن هفتادسالگی، هشتادسالگی احساس و درک و مشاهده می کنند؛ یک جوان به برکت فداکاری مخلصانه، در مدت چند ماه به دست می آورد. چیز عجیبی است! ببینید چطور نعمت الهی، بی دریغ به سمت دل های بااخلاص روانه می شود! (۲)

امروز، به فضل همین شهادتها و به برکت خون شهدا، ملت ما، ملت سربلند و آبرومندی است و ملت ها آبرو و عزت را این گونه باید پیدا کنند. قدرت های استکباری، برای ملت های کشورهای

ص: ۲۱

۱- .بیانات رهبر معظم انقلاب(مدظله العالی) در جمع جانبازان و ایثارگران و خانواده های شهدای استان فارس، ۱۳/۰۲/۱۳۸۷.

۲- .بیانات در دیدار با فرماندهان و مسئولان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۲۶/۰۶/۱۳۷۶.

امثال ما، کشورهای اسلامی و دیگر کشورهای مستضعف، حق حیات و حق رأی و نظر قائل نیستند؛ حتی حق استفاده از منابع ثروت خودشان را هم قائل نیستند. با قدرت های شیطانی، از سر ضعف و ذلت نمی شود وارد شد؛ چون به ضعیف رحم نمی کنند. باید هر ملتی خود را قوی کند و قدرت حقیقی خودش را پیدا نماید و این، جز به برکت اعتقاد و عمل در راه آن اعتقاد تا سرحدّ

مجاهدت و شهادت، امکان پذیر نیست. این، کاری است که ملت و شهدای ما انجام دادند و دنیای استکبار و دولت های متکبر را، نه انسان ها و ملت ها، چون آن ها با ما همراهند؛ وادار به پذیرش و تحمل اسلام و جمهوری اسلامی کردند. البته، از توطئه و اعمال دشمنی و مکر غافل نیستند؛ شما هم غافل نباشید. (۱)

بیند این جوان، این خانواده، این پدر و مادر، این همت ها و روحیه های عظیم و شکست ناپذیر، دنبال چه هدفی رفتند؟ آن هدف را از جان خودتان بیشتر محافظت کنید. شهدای ما برای خدا مجاهدت کردند، در راه خدا به شهادت رسیدند، برای حاکمیت دین خدا در کشور که مایه سعادت دنیا و آخرت است سختی ها را تحمّل کردند؛ پدران و مادران هم همین طور. (۲)

ص: ۲۲

-
- ۱- . سخنرانی در دیدار با فرزندان ممتاز شهدا، مسئولان امور فرهنگی بنیاد شهید و گروهی از دانشجویان امامیه پاکستان، ۲۵/۰۵/۱۳۶۸.
 - ۲- . بیانات در دیدار جمعی از خانواده های شهدای نیروهای مسلح و جهاد سازندگی، ۰۵/۰۷/۱۳۷۷.

۱. تعریف جهاد و کار جهادی

ما در اول «کتاب جهاد» عرض کردیم که معیار جهاد، شمشیر و میدان جنگ نیست. معیار جهاد، همان چیزی است که امروز در زبان فارسی ما در کلمه «مبارزه» وجود دارد. فلانی آدم مبارزی است، فلانی آدم مبارزی نیست؛ نویسنده مبارز، نویسنده غیرمبارز؛ عالم مبارز، عالم غیرمبارز؛ دانشجوی مبارز و طلبه مبارز، دانشجوی غیرمبارز و طلبه غیرمبارز؛ جامعه مبارز و جامعه غیرمبارز. پس، «جهاد» یعنی «مبارزه».^(۱)

در مبارزه، دو چیز حتماً لازم است: یکی اینکه در آن جدّ و جهد و تحرکی باشد. انسان در رختخواب یا در پستوی خانه که نمی تواند مبارزه کند! در مبارزه، باید جدّ و جهدی وجود داشته باشد. اگرچه در صورتی، مبارزه با نفس هم میدان هایی دارد؛ اما حالا- مثال هایی که می زنیم برای مبارزات اجتماعی و این هاست. پس، اول اینکه در آن جدّ و جهد و تلاش و تحرک باشد؛ دوم اینکه، در مقابلش دشمنی باشد.

مبارزه، در آنجا که دشمن نیست، معنا ندارد. پس، جهاد متقوم بر این دو رکن است: یکی اینکه در آن جدّ و جهد باشد؛ دیگر اینکه در مقابل دشمن باشد. اگر کسی علیه دوست جدّ و جهد کند، این جهاد نیست؛ بلکه فتنه و اخلال است.^(۲)

جهاد، یعنی مجاهدت کردن و تلاش کردن. زندگی، یعنی اینکه ما این هدف ها را ترسیم کنیم و ارزش هایی را که برای ما

ص: ۲۵

۱- .بیانات در شروع درس «خارج فقه»، ۲۰/۰۶/۱۳۷۳.

۲- .بیانات در شروع درس «خارج فقه»، ۲۰/۰۶/۱۳۷۳.

عزیز و محترم است، مشخص کنیم و بعد با همه قوا بکوشیم. اصلاً زندگی جز این معنی ندارد؛ و الا اگر انسان از ارزشهایی، آن ارزشها هرچه می خواهد باشد، خالی باشد، به یک جماد تبدیل خواهد شد. (۱)

در این نوع زندگی، هرچه می گذرد، انسان احساس می کند که عمرش تلف نشده است؛ چون برای یک هدف عالی زحمت کشیده است... در پایان راه هم وقتی به پشت سر خود نگاه می کند، می بیند فرسنگ ها به هدف نزدیک شده است؛ لذا حسرت ندارد و احساس لذت می کند. این، زندگی واقعی است؛ زندگی برای آرمان ها و هدف های والا. (۲)

یکی از نکات برجسته در فرهنگ اسلامی که مصداق های بارزش، بیشتر در تاریخ صدر اسلام و کمتر در طول زمان دیده می شود، «فرهنگ رزمندگی و جهاد» است. جهاد هم فقط به معنای حضور در میدان جنگ نیست؛ زیرا هرگونه تلاش در مقابله با دشمن، می تواند جهاد تلقی شود. البته بعضی ممکن است کاری انجام دهند و زحمت هم بکشند و از آن، تعبیر به جهاد کنند. اما این تعبیر، درست نیست؛ چون یک شرط جهاد، این است که در مقابله با دشمن باشد. این مقابله، یک وقت در میدان جنگ مسلحانه است که «جهاد رزمی» نام دارد؛ یک وقت در میدان سیاست است که «جهاد سیاسی» نامیده می شود؛ یک وقت هم در میدان مسائل فرهنگی است که به «جهاد فرهنگی» تعبیر می شود و یک وقت در میدان سازندگی است که به آن «جهاد سازندگی»

ص: ۲۶

۱- .بیانات در دیدار با اعضای «گروه اجتماعی» صدای جمهوری اسلامی ایران، ۲۹/۱۱/۱۳۷۰.

۲- .بیانات در دیدار اعضای «نیروی هوایی» ارتش در روز نیروی هوایی، ۱۹/۱۱/۱۳۷۱.

اطلاق می‌گردد. البته جهاد، با عنوان‌های دیگر و در میدان‌های دیگر هم هست. پس، شرط اول جهاد این است که در آن، تلاش و کوشش باشد و شرط دومش اینکه، در مقابل دشمن صورت گیرد.

این نکته در فرهنگ اسلامی، نکته برجسته‌ای است که گفتیم نمونه‌هایی هم در میدان‌های مختلف دارد. در روزگار ما هم، وقتی ندای مقابله با رژیم منحوس پهلوی از حلقوم امام رضوان الله علیه و همکاران ایشان در سال ۱۳۴۱ بیرون آمد، جهاد شروع شد. پیش از امام هم، البته جهاد به صورت محدود و پراکنده وجود داشت که حائز اهمیت نبود. هنگامی که مبارزه امام شروع شد، جهاد اهمیت پیدا کرد تا اینکه به مرحله پیروزی خود، یعنی پیروزی انقلاب اسلامی رسید. بعد از آن هم، تا به امروز، در این کشور جهاد بوده است: چون ما دشمن داریم؛ چون دشمنان ما از لحاظ نیروی مادی، قوی هستند؛ چون اطراف و جوانب ما را، از همه جهت، دشمنان گرفته‌اند. آن‌ها در دشمنی با ایران اسلامی، جدی هستند و سر شوخی ندارند؛ چون می‌خواهند از هر راهی که شد ضربه بزنند. پس، در ایران اسلامی، هر کس به نحوی در مقابل دشمن، که از اطراف، تیرهای زهرآگین را به پیکر انقلاب و کشور اسلامی نشانه رفته است، تلاشی بکند، جهاد فی سبیل الله کرده است. بحمدالله، شعله جهاد بوده است و هست و خواهد بود.

البته یکی از جهادها هم «جهاد فکری» است؛ چون دشمن ممکن است ما را غافل کند، فکر ما را منحرف سازد و دچار خطا و اشتباهمان گرداند. هر کس که در راه روشننگری فکر مردم، تلاشی بکند، از انحرافی جلوگیری نماید و مانع سوءفهمی شود، از آنجا که

در مقابله با دشمن است، تلاشش «جهاد» نامیده می شود؛ آن هم جهادی که شاید امروز، مهم محسوب می شود. پس، کشور ما امروز کانون جهاد است و از این جهت هیچ نگرانی ای هم نداریم... از این جهت، بنده که بیشتر سنگینی بارم این است که نگاه کنم بینم کجا شعله جهاد در حال فروکش کردن است و به کمک پروردگار

نگذارم؛ بینم کجا اشتباه کاری می شود، جلوش را بگیرم، مسئولیت اصلی حقیر، همین هاست؛ از وجود جهاد در وضع کنونی کشور، نگران نیستم. (۱)

۲. عرصه های جهاد و کار جهادی

الف. عرصه درونی (جهاد با نفس و ادای حق بندگی پروردگار)

برادران عزیز! تلاش، جهاد و مجاهدت، از همه پسندیده و زیباست؛ بخصوص از کسی که ابزار این کار در اختیار اوست و می تواند این جهاد را در بهترین جایگاه خود قرار دهد و از آن بهره ببرد. بهره مورد نظر [از جهاد] چیست؟ آن بهره دو بخش دارد: یک بخش شخصی دارد که این اصل قضیه است. این را توجه کنید! قسمت اعظم مجاهدت در راه خدا، برای شخص خود شماست؛ N عَلَیْكُمْ أَنْفُسُكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ (۲) M. اصل قضیه این است که ما باید به عنوان یک بنده خدا، از عهده بندگی خدا برآیم: یا می توانیم که در این صورت، سربلند و سعادتمند خواهیم شد؛ یا نمی توانیم که در این صورت، شقاوت است. تلاش و جهادی که می کنیم، سازندگی، خودسازی و دیگرسازی که

ص: ۲۸

۱- . بیانات در جمع فرماندهان لشکر ۲۷ محمد رسول الله؟ ص؟، ۲۰/۰۳/۱۳۷۵.

۲- . مائده، ۱۰۵.

به دنبالشان می رویم، خدمتی که به خلق می کنیم، اقامه عدلی که می کنیم، حکومتی که به راه می اندازیم؛ همه در درجه اول، برای این است که پیش خدای متعال به عنوان یک بنده بتوانیم عرض کنیم: «پروردگارا! ما حق بندگی تو را تا حدی که توانستیم به جا آوردیم.» در دعا هست که «وَجْعَلْ مِنْ مَنِّ بِيَّهِ عِبَادَةٌ فِي كَفَاءٍ لِّتَعْزِيهِ حَقَّهُ» (۱)... یعنی «اگر آنچه را خدا منت گذاشته و به ما داده است، به کار بیندازیم، کافی است که بتوانیم حقی را که بر گردن ماست، ادا کنیم.» پس در درجه اول، تلاش مورد نظر است. (۲)

من در این جمع پُرشور و صمیمی و مؤمن، مطلبی را عرض می کنم که از امهات مسائل فکری ماست. در اسلام، نقطه اصلی و محوری برای اصلاح عالم، اصلاح نفس انسانی است. همه چیز از اینجا شروع می شود. قرآن به آن نسلی که می خواست با دست قدرتمند خود، تاریخ را ورق بزند، فرمود: **N** قُوا أَنْفُسَكُمْ (۳) **N**، **M** عَلَيْنَكُمْ أَنْفُسَكُمْ (۴) **M**. خودتان را مراقبت کنید، به خودتان پردازید و نفس خودتان را اصلاح و تزکیه کنید؛ **N** قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا (۵) **M**. اگر جامعه اسلامی صدر اول اسلام، از تزکیه انسان ها شروع نشده بود و در آن به اندازه لازم، آدم های مصفا و خالص و بی غش وجود

نداشتند؛ اسلام پا نمی گرفت، گسترش پیدا نمی کرد، بر مذاهب مشرکانه عالم پیروز نمی شد و تاریخ در خط اسلام به حرکت نمی افتاد. اگر

ص: ۲۹

۱- . مصباح المتهجد، ص ۱۳۸.

۲- . بیانات در دیدار فرماندهان رده های مختلف سپاه پاسداران، ۲۹/۰۶/۱۳۷۳.

۳- . تحریم، ۶.

۴- . مائده، ۱۰۵.

۵- . شمس، ۹.

انسان های مزگا و مصفا نباشند، جهاد نیست... (۱).

در درجه دوم، مسائل دیگر مورد نظر است؛ مثل: نجات بشریت، اقامه حکومت عدل و حق و ایجاد راهی که بشر بتواند از آن راه به خدا و هدایت برسد... (۲).

در سطح داخلی، انقلاب اکنون در مرحله‌ای است که میتوان آن را دوران «جهاد اکبر» نامید که دورانی است بسیار سخت، بسیار خطرناک و همه انقلاب‌ها این دوران را قاعدتاً تجربه میکنند و شاید بشود گفت که اکثر انقلابها در این دوران دچار لغزش و انحطاط میشوند و شاید تعجب کنید اگر عرض کنم که انقلاب عظیم تاریخی نخستین اسلام در چنین دورانی بود که بیشترین نیروی خود را از دست داد! بلی، دوران جهاد اکبر یعنی دورانی که شور و هیجان اولیه انقلاب تا حدود زیادی فرو نشسته، ضمناً موفقیت‌هایی هم به دست آمده و چهره راحت زندگی، خود را به بسیاری نشان داده و چرب و شیرین زندگی در دهانهایی مزه کرده است. این، آن دوران خطرناک است. ما امروز در این دوران از انقلاب کبیر و عظیم و عمیق خود قرار داریم. (۳)

آنچه که ما باید فراموش نکنیم و همیشه به یاد داشته باشیم، این است که ببینیم وظیفه ما در این برهه از زمان چیست و در مقابل نعمت الهی چه وظیفه‌ای داریم. امروز وظیفه بزرگ ملت

ص: ۳۰

۱- سخنرانی در دیدار با مسئولان بنیاد شهید، جمعی از اساتید و دانشجویان دانشگاه‌ها و اقشار مختلف مردم، ۲۴/۰۵/۱۳۶۹.

۲- بیانات در دیدار فرماندهان رده‌های مختلف سپاه پاسداران، ۲۹/۰۶/۱۳۷۳.

۳- پیام به نشست سالانه اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان (دفتر تحکیم وحدت)، ۰۶/۰۲/۱۳۷۴.

ایران، جهاد معنوی و جهاد اکبر است... این جهاد، بزرگ تر از هر جهاد ظاهری، با هر دشمنی و با هر عظمتی است. (۱)

ب. عرصه بیرونی (جهاد مسلحانه، جهاد فرهنگی، جهاد علمی، جهاد مالی و اقتصادی و...)

کسی خیال نکند که جهاد، همان جهاد مسلحانه را می گوئیم؛ نه جهاد علمی و مالی و اقتصادی و جهاد در سنگر سازندگی که همه در جای خود محفوظند و فضیلت دارند، تمام شده است. البته فضیلت جهاد مسلحانه با فضیلت های دیگر قابل مقایسه نیست. میدان این جهاد، میدان بازی است

که خود این هم فرصت دیگری است. این ها نَعْم الهی هستند و شما باید از این فرصت ها استفاده کنید... (۲)

دفاع از اسلام، به دفاع از میهن اسلامی ختم نمی شود. ما در همهٔ مرزهای اسلام با کفر، آمادهٔ دفاع و مجاهدتیم. البته، میدان چنین جهادی، وسیع تر و میدان داران آن، رجال سیاسی و علمی و فرهنگی و هنری اند که همواره باید آمادهٔ دفاع از اسلام باشند. (۳)

امروز هم مجاهدت جوانان و برگزیدگان در میدانهای دیگر لازم است: میدان سازندگی، میدان آگاهی از کید دشمنان، میدان

ص: ۳۱

۱- . سخنرانی در دیدار با خانواده های شهدای شهرهای پاکدشت، ممعان، کبودرآهنگ، آستانه اشرفیه، لنجان، رابر کرمان، تهران، به همراه گروهی از خانواده های جانبازان و آزادگان استان تهران، کارکنان معاونت بهداشت و درمان بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی، کارکنان و مسئولان عقیدتی، سیاسی سازمان اتکا، کارکنان و مسئولان عقیدتی سازمان اتکا، کارکنان و مسئولان وزارت پست و تلگراف و تلفن و جمعی از رزمندگان و اعضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۷/۰۷/۱۳۷۰.

۲- . بیانات در دیدار فرماندهان رده های مختلف سپاه پاسداران، ۱۳۷۳/۲۹/۰۶.

۳- . پیام به مناسبت نهمین سالگرد جنگ تحمیلی، ۱۳۶۸/۳۰/۰۶.

تلاش برای خودسازی علمی و اخلاقی، میدان ایجاد امید در مردم و مبارزه با دیو یأس، میدان مبارزه با تبلیغات دشمنان مستکبر، میدان وحدت و همکاری و همبستگی ملی. (۱)

جهاد یعنی حضور در میدان با مجاهدت، با تلاش، با هدف و با ایمان؛ این می شود جهاد. لذا **لَا جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ (۲) M**؛ جهاد با نفس، جهاد با مال. جهاد با نفس کجاست؟ فقط به این است که توی میدان جنگ برویم و جانمان را کف دست بگیریم؟! نه، یکی از انواع جهاد با نفس هم این است که شما شب تا صبح را روی یک پروژه تحقیقاتی صرف کنید و گذر ساعات را نفهمید. جهاد با نفس این است که از تفریحتان بزنید، از آسایش جسمانی تان بزنید، از فلان کار پُرپول و پُر در آمد، به قول فرنگی ها پولساز، بزنید و توی این محیط علمی و تحقیقی و پژوهشی صرف وقت کنید تا یک حقیقت زنده علمی را به دست بیاورید و مثل دسته گل به جامعه تان تقدیم کنید؛ جهاد با نفس این است. یک قسمت کوچکی هم جهاد با مال است. (۳)

باید دانست که رحمت الهی و کمک الهی بستگی دارد به حرکت و تلاش انسان مؤمن؛ به عمل صالح او. باید در میدان باشیم، باید احساس وظیفه را فراموش نکنیم، مجاهدت را فراموش نکنیم. جهاد در صحنه های مختلف، وظیفه ماست و ضامن پیشرفت و پیروزی ماست. در صحنه سیاسی هم جهاد هست، در صحنه فرهنگی هم جهاد هست، در صحنه تبلیغاتی و ارتباطاتی هم جهاد

هست، در صحنه های اجتماعی هم جهاد

ص: ۳۲

۱- . پیام به مناسبت سومین روز از دهه مبارکه فجر «روز ایثار و شهادت»، ۱۳/۱۱/۱۳۷۳.

۲- . انفال، ۷۲.

۳- . بیانات در دیدار با بسیجیان، ۲/۴/۸۹.

هست. جهاد فقط جهاد نظامی نیست؛ انواع و اقسام عرصه های زندگی بشر، عرصه جهادند. (۱)

۳. شاخصه های کار جهادی

اشاره

(۲)

ویژگی های حرکت جهادی، توکل به خدا، اخلاص، باور عمیق به توانایی فردی، گروهی و ملی، اعتماد به جوانان، بکارگیری نیروهای مجرب، کار و تلاش بی وقفه و استفاده از همه ظرفیت هاست. پیشرفت های باورنکردنی ملت از ابتدای انقلاب اسلامی تاکنون، به برکت روحیه و کار جهادی ممکن شده است و حفظ و استمرار همین روحیه، تحقق همه اهداف را امکان پذیر می کند. (۳)

الف. همراه با تلاش و مجاهدت است

در مورد جهاد دانشگاهی من اعتقاد این است که این ترکیب، جهاد و دانشگاه، و تلفیق جهاد که یک امر ارزشی معنوی است با علم و دانش و با دانشگاه، دارای پیام است: نشان می دهد که می توان علم جهادی و نیز جهاد علمی داشت؛ این همان کاری است که شماها مشغولید. علم شما علم جهادی است: با جهاد و با اجتهاد همراه است، [در آن،] در یوزه گری و منتظر نشستن برای هدیه شدن علم از اینسو و آن سو نیست، دنبال علم می روید تا آن را به دست بیاورید؛ این علم جهادی و علم برخاسته از مجاهدت و اجتهاد و تلاش است. از طرفی شما مشغول جهاد هستید؛ جهاد

ص: ۳۳

- ۱- بیانات در دیدار میهمانان شرکت کننده در چهارمین مجمع جهانی اهل بیت (علیهم السلام)، ۲۸/۵/۱۳۸۶.
- ۲- در موارد بسیاری رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی)، «کار جهادی» را با «کار بسیجی» و «کار انقلابی» معادل گرفته اند؛ نمونه های زیر از این دست هستند: در سازندگی درونی به شکل جهادی، به شکل بسیجی، به شکل انسان های انقلابی... حتی با دست خالی شرکت کنند. (سخنرانی در مراسم صبحگاه نظامی پایگاه منطقه دوم دریایی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در بوشهر، ۱۰/۱۲/۱۳۷۰) ... یکی هم کارهای بزرگ و عظیمی است که شاید تحت یک آیین نامه و نظام نامه ای هم نیاید؛ بلکه حرکتی جهادی و بسیجی است. (سخنان در دیدار با جمعی از نخبگان حوزه علمیه قم، ۱۳/۰۹/۱۳۷۴)
- ۳- بیانات در دیدار هزاران نفر از کشاورزان سراسر کشور، ۱۴/۱۰/۱۳۸۴.

یعنی مبارزه برای یک هدف والا و مقدس. (۱)

یکی از کارهای اساسی ما... هم پرهیز از تنبلی و کم کاری است. کسالت، کم کاری و تنبلی، یک انسان را، یک خانواده را، یک کشور و یک ملت را تباه می کند. همه باید کار کنند؛ کار جهادی. اینکه ما امسال گفتیم جهاد اقتصادی، یعنی تحرک اقتصادی باید جهاد گونه باشد. (۲)

در سر راه انسان، موانع وجود دارد. اساساً همین وجود مانع است که به تلاش انسان معنا و حقیقت معنوی میبخشد و اسمش می شود جهاد؛ و الا اگر مانع نبود، جهاد معنی نداشت. جهاد یعنی جدّ و جهد همراه با زحمت و چالش با موانع. (۳)

ب. در مقابله با دشمن است

جهادی عمل کردن، مفهوم خاصی دارد؛ هر جور کاری، جهادی نیست. جهاد با جهد و تلاش از لحاظ ریشه یکی اند؛ یعنی در آن معنای جهد و کوشش وجود دارد؛ اما جهاد فقط این نیست. جهاد یعنی مبارزه؛ مبارزه در همین اصطلاح متعارف فارسی امروز ما. مبارزه، انواع و اقسامی دارد: مبارزه علمی داریم، مبارزه مطبوعاتی داریم، مبارزه سیاسی داریم، مبارزه اقتصادی داریم، مبارزه نظامی داریم، مبارزه آشکار داریم، مبارزه پنهان داریم؛ اما یک نقطه مشترک در همه این ها وجود دارد و آن اینکه در مقابل یک خصم است، در مقابل یک مانع است. مبارزه با دوست معنی ندارد؛

ص: ۳۴

۱- .بیانات در دیدار هیئت علمی و کارشناسان جهاد دانشگاهی، ۱۳۸۳/۰۱/۰۴.

۲- .بیانات در خطبه های نماز جمعه تهران، ۱۳۹۰/۱۱/۱۴.

۳- .بیانات در دیدار اساتید و دانشجویان دانشگاه های شیراز، ۱۳۸۷/۰۲/۱۴.

مبارزه در مقابل یک دشمن است.

فرض کنید در دوران اختناق، کسی هر هفته مثلاً پنج تا کتاب می خواند؛ خیلی کار بود، اما لزوماً مبارزه نبود؛ جهد بود، جهاد نبود. اگر می خواست جهاد باشد، باید کتابی را می خواند که در حرکت او در مواجهه با رژیم طاغوت و رژیم اختناق، تأثیر داشت؛ آن وقت می شد جهاد. خاصیت جهاد این است. (۱)

معارضه سیاسی و فرهنگی دولت ها، بخش کوچک معارضه با جمهوری اسلامی است. بخش مهم تر، معارضه فرهنگی غرب با نظام جمهوری اسلامی است که یک معارضه عمیق و بلندمدت است. ایستادگی در مقابل این ها، روح حسینی می خواهد. آن کسانی که امروز در مقابل تهاجم و توطئه آفرینیهای دشمنان ما در جبهه استکبار، در کار جهادی و سیاسی ایستادگی می کنند، کار حسین بن علی؟ ع؟ را می کنند... اگر کسی اهل دین خدا هم نباشد، برای خدا کاری نخواهد کرد؛ همین قدر بخواید که این خانه برای اهل آن سالم و پابرجا بماند، چنین کسی هم باید بداند که [این کار] جز با ایستادگی پارسایانه و شجاعانه در مقابل دشمن، امکان پذیر نیست. دشمن لحظه ای غافل نیست و هر کاری بتواند می کند. (۲)

ملاک در صدق جهاد این است که این حرکتی که انجام می گیرد، جهت دار و مواجهه با موانعی باشد که همت بر زدودن این موانع گماشته می شود؛ این می شود مبارزه. جهاد یعنی یک چنین مبارزه ای که وقتی دارای جهت و هدف الهی بود، آن وقت جنبه

ص: ۳۵

۱- .بیانات در بازدید از پژوهشکده رویان، ۲۵/۰۴/۱۳۸۶.

۲- .بیانات در دیدار با پاسداران انقلاب اسلامی به مناسبت روز پاسدار، ۲۴/۰۹/۱۳۷۵.

تقدّس هم پیدا می کند. شما مبارزه علمی می کنید، زیرا این کار شما به طور واضح دشمنان بسیار سرسختی دارد که نمی خواهند این حرکت علمی و تحقیقی انجام بگیرد؛ لذا به نظر من جهاد دانشگاهی فقط یک نهاد نیست؛ بلکه یک فرهنگ است، یک سمت گیری و حرکت است. هرچه بتوانیم ما این فرهنگ را در جامعه گسترش دهیم و آن را پایدار و استوار کنیم، کشور را به سمت سربلندی و عزت و استقلال حقیقی بیشتر پیش برده ایم. (۱)

وقتی که راجع به سلول های بنیادی شبیه سازی و این طور کارها آقایان حرف زدید و بنده یا دیگری هم تجلیلی از این کار کردند، مقامات امریکایی اعلام کردند که برای علوم ژنتیک هم باید شورای حکامی به وجود بیاید! این معنایش چیست؟! دشمن از اینکه شما در این رشته دارید حرکت می کنید، دردش آمده است. مثال های واضحش را عرض می کنم؛ هزاران مثال دارد. آن روزی که شما مثلاً بتوانید آنچنان راداری بسازید که از هیچ نقطه از فضای آسمان این کشور، هیچ جنبنده ای نتواند وارد شود؛ آن روز دشمن دردش می آید؛ یعنی این تیری است که مستقیم می خورد به دشمن. این، می شود جهاد.

در حرکت جهادی، در علم جهادی، در تحقیق جهادی، این عنصر حتماً شرط است. دشمن هم مقصود آمریکا نیست. حالا ما در مقام صحبت، دشمن واضحمان آمریکا و استکبار جهانی است. نه، دشمن ها انواع و اقسامی دارند. یک وقت یک کارتل بزرگ مالی و اقتصادی از اینکه شما بتوانید مثلاً کارخانه سیمان بسازید، ناراحت می شود؛ مانع تراشی می کند؛ نمی گذارد که الان

ص: ۳۶

در گزارش‌هایی که در اینجا به من دادند، از جمله همین مسئله بود. دلشان می‌خواهد یک شورای حکام هم درست کنند برای ساخت سیمان که هر کس حق نداشته باشد کارخانه سیمان بسازد یا تولید سیمان کند!^(۱)

ج. با همت بزرگ، ایمان عمیق [به خداوند، پاداش الهی و کار] و همراه با قصد خالص است

کارهای بزرگ، به همت‌های بزرگ و به ایمان‌های عمیق: ایمان به کار، ایمان به مردم و پشت سر و مهم‌تر از همه این‌ها، ایمان به خداوند و پاداش الهی احتیاج دارد و یک کار جهادی لازم است؛ جهاد، یعنی همین.^(۲)

امسال سال جهاد اقتصادی است. جهاد اقتصادی متوجه یک نکته اساسی است در مسئله اداره کشور و مدیریت کشور... پس جهاد اقتصادی لازم است؛ یعنی همین مبارزه، همین پیکار؛ منتها جهاد گونه، با همه توان، با همه وجود، با قصد خالص، با فهم و بصیرت اینکه داریم چه کار می‌کنیم. سال جهاد اقتصادی معنایش این است. بخش‌های اقتصادی کشور در همه قسمت‌های دولتی و غیردولتی اگر به توفیق الهی پایبند به این مجاهدت باشند، یک جهش به وجود خواهد آمد.^(۳)

د. هدفمند و متوجه به آرمانهاست

کار جهادی باید هدفمند، درست متوجه به آرمان‌ها و هوشمندانه و عاقلانه و دشمن‌شکن باشد. یعنی به همان معنایی

ص: ۳۷

۱- .بیانات در بازدید از پژوهشکده رویان، ۲۵/۰۴/۱۳۸۶.

۲- .بیانات در دیدار با کشاورزان، به مناسبت هفته کشاورزی، ۱۲/۱۰/۱۳۸۰.

۳- .بیانات در دیدار هزاران نفر از کارگران سراسر کشور، ۱۳۹۰/۰۲/۰۷.

که ما مبارزه را در اصطلاح معمولی به کار می‌بریم: «دارم مبارزه می‌کنم، این یک مبارزه است.» این، یک تعبیر مصطلح است. در جهاد، این معنا هست. این، تعریف بخش جهاد. (۱)

ه. هوشمندانه، با بصیرت و تدبیر، واقعینانه و در چهارچوب قانون است

آنچه که ما می‌خواهیم دنبال کنیم و اصرار بر آن داریم، این است که واقع بینی، مشاهده واقعیات جامعه و جهان، با آرمان‌گرایی و تعقیب آرمان‌ها و آرزوهای بزرگ ملت ایران هیچ‌گونه تنافی و تعارضی ندارد. اگر ما توانستیم آرمان‌گرایی را با واقع بینی و واقع‌گرایی همراه کنیم، ترجمه عملیاتی‌اش می‌شود اینکه ما تدبیر را با مجاهدت ترکیب کنیم؛ هم مجاهدت کنیم و مجاهدانه حرکت کنیم، هم این حرکت مجاهدانه در یک چهارچوب تدبیرشده‌ای قرار بگیرد که این، آگاهی عمومی، آگاهی دست‌اندرکاران، همراهی دل‌ها و زبان‌ها در همه عرصه‌ها را می‌طلبد. (۲)

در زمینه خدمت، کار را باید جهادی کرد. جهادی به معنای بی‌قانونی نیست. دوستانی که ما سال‌ها با خیلی از شماها کار کردیم، با بسیاری از شما برادرها در زمینه‌های مختلف همکاری داشتیم،

می‌دانید روحیه من را: من آدم دعوت‌کننده به بی‌قانونی نیستم؛ به شدت ضد این بی‌قانونی هستم؛ اما معتقدم در همان چهارچوب قانون، دو جور می‌شود کار کرد: یک کار، کار مرسوم اداری؛ یک کار، کار جهادی. کار جهادی یعنی از موانع عبور کردن،

ص: ۳۸

۱- .بیانات در بازدید از پژوهشکده رویان، ۱۳۸۶/۲۵/۰۴.

۲- .بیانات در دیدار با کارگزاران نظام، ۱۳۹۱/۰۵/۰۳.

موانع کوچک را بزرگ ندیدن، آرمان‌ها را فراموش نکردن، جهت را فراموش نکردن، شوق به کار؛ این کار جهادی است. کار را باید جهادی انجام داد تا ان شاءالله خدمت به خوبی انجام بگیرد. (۱)

و. متکی به عشق و شوق و بدون انتظار فراهم آمدن همه جزئیاتی است که برای آدم‌های معمولی لازم و مؤثر است

نیروهای مسلح باید در سازندگی شرکت کنند: اولاً در سازندگی درونی به شکل جهادی، به شکل بسیجی، به شکل انسان‌های انقلابی، بدون انتظار فراهم آمدن همه جزئیاتی که برای آدم‌های معمولی لازم و مؤثر است؛ سر از پا نشناخته، عاشقانه، با جوشش ابتکار و استعداد، بدون اینکه گفته شود این را نداریم و آن را نداریم، حتی با دست خالی شرکت کنند. سازندگی، آنجا که متکی به عشق و شوق و ابتکار و خلاقیت انسان‌ها باشد، با همه فقدها و نداشته‌ها هم میسر است. ما بحمدالله دچار نداشتن هم نیستیم. ما می‌خواهیم بجوشیم. ما می‌خواهیم استعدادها بروز کند. (۲)

ز. با بهره‌گیری از تخصص، تجربه و استفاده از همه ظرفیت زیرمجموعه خود است

این کار، احتیاج دارد به اینکه در داخل این مجموعه، ایمان و تخصیص و تجربه و کارایی و انگیزه و خلاصه، کار جهادی تحقق پیدا کند. (۳)

ص: ۳۹

۱- .بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت، ۱۳۹۲/۰۶/۰۶.

۲- .سخنرانی در مراسم صبحگاه نظامی پایگاه منطقه دوم دریایی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در بوشهر، ۱۲/۱۰/۱۳۷۰.

۳- .بیانات در دیدار با کشاورزان به مناسبت هفته کشاورزی، ۱۲/۱۰/۱۳۸۰.

تلاش مجاهدت آمیز و تلاش سخت؛ یعنی به کارگیری عقل، علم، تخصص و تجربه و به کاربردن همه ظرفیت دستگاہ تحت مدیریت برای رسیدن به آرمان های نظام اسلامی، رفتار دینی است. اگر یک مسئول، خیلی هم مقدس مآب باشد، اما از ظرفیت خود برای کار و تلاش استفاده نکند؛ رفتار دینی او ناقص است. اگر از فرصت ها استفاده نکند و عقل و تدبیر و هوش و علم و تخصص و تجربه را به کار نگیرد، رفتار دینی اش ناقص است. معارف اسلامی ما پُر است از این مفاهیم عالی و متعالی و قرآن و احادیث ما هم سرشار از این معارف است. البته مسئول متدین کسی است که این

ضوابط را در زندگی خود به عنوان اصول حتمی و غیرقابل تخلف در نظر داشته باشد. اگر مسئولان نظام جمهوری اسلامی مقتید به این ضوابط باشند، نظام اسلامی روزبه روز و قدم به قدم به پیش می رود. (۱)

ج. با جوشی ابتکار، بروز استعداد و با تکیه بر توان خودی است

جهادی حرکت کنید. ما از اول انقلاب، هر کار بزرگی که توانسته ایم انجام بدهیم، به برکت اعتمادبه نفس و بلندپروازی و کار جهادی بوده است. جوانان جهاد سازندگی، آن روزی کارهای بزرگ را در این کشور شروع کردند که حتی آن کسانی که جلوی چشمشان این کارهای بزرگ انجام می گرفت، باور نمی کردند که جوان ایرانی قادر به این کارهاست. در دوران رژیم طاغوت، گندم را از آمریکا می خریدند و سیلو را روس ها برایشان می ساختند؛

ص: ۴۰

۱- . بیانات در دیدار زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی، ۱۳۸۳/۰۱/۰۲.

آن‌ها سیلو را هم نمی‌توانستند بسازند! باید روس‌ها می‌آمدند؛ این صنعت در ایران نبود. در سال‌های اول انقلاب، این جوانان جهاد دانشگاهی آمدند و گفتند امام دستور داده‌اند مردم گندم بکارند؛ خوب، گندم سیلو لازم دارد؛ در خانه چه کسی برویم، جز در خانه همت و ابتکار خودمان؛ شروع کردند. افرادی می‌دیدند که این سیلو بالا می‌رود، البته در روز اول با ظرفیت کم، اما باور نمی‌کردند! و امروز کشور ما یکی از کشورهای مطرح از لحاظ سیلوسازی در دنیاست؛ به برکت همین جوان‌ها. کار جهادی، این است. در هر بخشی از بخش‌های گوناگون صنعتی و فنی و علمی و تحقیقاتی که ما با روحیه جهادی وارد شدیم؛ پیش رفته‌ایم. روحیه جهادی یعنی چه؟ یعنی اعتقاد به اینکه «ما می‌توانیم» و کار بی‌وقفه و خستگی‌ناپذیر و استفاده از همه ظرفیت وجودی و ذهنی و اعتماد به جوان‌ها. الان در همین بخش انرژی هسته‌ای که این همه دنیای استکبار را سراسیمه کرده، اکثر کسانی که در آنجا مشغول کار هستند، جوان‌های تحصیل‌کرده‌اند؛ صدها جوان کم‌سال و تحصیل‌کرده، این چرخ را می‌چرخانند و این عزت را برای کشور پدید آورده‌اند. در همه بخش‌ها همین طور است. به نیروهای با استعداد، چه از جوان‌ها باشند و چه از انسان‌های باتجربه، اعتماد کنند. اعتماد به این افراد و توکل به خدای متعال و اخلاص نیت برای خدا، اساس کار است. (۱)

چند روز قبل گزارشی راجع به تولید و تکثیر و انجماد سلول‌های بنیادی به من دادند. این یک کار بسیار عظیم و پیچیده علمی است که در معدودی از کشورهای دنیا انجام گرفته است. در

ص: ۴۱

کشور ما این کار بی سروصدا اتفاق افتاده و هنوز اعلان هم نشده است. به نظر من اهمیت این کار کمتر از کار هسته ای که ما کردیم، نخواهد بود. این کار در آینده پزشکی دنیا ارزش زیادی دارد و دنیا از آن

به عنوان یک انقلاب پزشکی نام می برد. «یک گروه جوان مؤمن انقلابی و واقعاً جهادی»^(۱) که از همین بچه های جهاد دانشگاهی هستند، راجع به این مسئله چند سال کار کرده اند و به نتایج خوبی رسیده اند؛ البته باید کار ادامه پیدا کند تا به آن نتایج نهایی اش برسد.^(۲)

۴. سنن و قواعد الهی در کار جهادی

الف. وجود مشکلات و موانع در مسیر حق

همه این موانع جزو سنتهای الهی است. وجود این موانع تصادفی نیست. این ها سنت الهی است؛ یعنی تلاش و حرکت با مانع مواجه است و الا جهاد معنا نمیداشت: N وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَ كَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَ نَصِيرًا^(M۳)؛ در همه دعوت های انبیا، دشمنان (موانع) از جن و انس وجود داشتند. در آیه دیگر: N وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا لِيُؤْكَرُوا فِيهَا وَ مَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ^(M۴)؛ در درون جوامع، طبقاتی که وجود آن ها مایه فساد، مایه مکر بوده است؛ این ها جزء سنتها بوده است. یعنی هرگز انبیا نگفتند ما آن وقتی که جاده، صاف است

ص: ۴۲

۱- پژوهشگران موسسه رویان

۲- بیانات در دیدار اعضای هیئت دولت ۱۳۸۲/۰۶/۰۵

۳- فرقان، ۳۱.

۴- انعام، ۱۲۳.

وارد میدان می‌شویم؛ مثل جمهوری اسلامی و انقلاب اسلامی. (۱)

ب. تدبیر به علاوه مجاهدت؛ مساوی است با پیروزی

یک عده، ساده لوحانه بعضی از کشورهای ثروتمند دنیا را مورد نظر قرار می‌دهند و می‌گویند این‌ها ثروت دارند، اما دین و اخلاق ندارند؛ ما هم به همان راه برویم. خیال می‌کنند ثروتمند شدن آن‌ها، ناشی از دین نداشتن و اخلاق نداشتن آن‌هاست! این اشتباه است. هر کشوری اگر ثروتمند و قدرتمند شده است، به خاطر عوامل خاص ایجاد قدرت و ثروت است. هر جا تدبیر و کار و تلاش باشد، محصولی خواهد داد؛ این سنت الهی است. حتی کسانی هم که دنبال مادیات صرف بدون معنویت می‌روند، اگر مدیریت و تدبیر درستی داشته باشند و تلاش و مجاهدت هم بکنند، البته به آن خواهند رسید؛ **كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَ هَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ (۲) M.**

شکی نیست که خدای متعال به حسب عمل ملت‌ها به آن‌ها پاداش و جزا می‌دهد که گاهی آثار آن را ما می‌فهمیم و گاهی هم متوجه نمی‌شویم. (۳)

کسی که مشغول مجاهدت است، حق ندارد ناامید شود؛ چون یقیناً پیروزی در انتظار اوست. آن مواردی که پیروزی به دست نیامده و ناکامی حاصل شده است، به این خاطر بوده که مجاهدت فی سبیل الله نبوده است؛ یا اگر مجاهدت بوده،

ص: ۴۳

۱- .بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اساتید و دانشجویان دانشگاه‌های شیراز، ۱۴/۰۲/۱۳۸۷.

۲- .اسراء، ۲۰.

۳- .بیانات در دیدار جمعی از پاسداران، ۱۳۸۱/۰۷/۱۷.

فی سبیل الله نبوده یا اصلاً مجاهدت نبوده است. شرط مجاهدت فی سبیل الله چیست؟ این است که انسان به سبیل الله، ایمان و باور و معرفت داشته باشد و آن را بشناسد؛ بنابراین می تواند در راه آن، مجاهدت کند. (۱)

ص: ۴۴

۱- . بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۹/۰۹/۱۲.

leader.ir

در اداره کشور باید روحیه خدمت به مردم با نیت خدایی و با تکیه بر علم و درایت یا همان روحیه مدیریت جهادی حاکم باشد تا بتوان از مشکلات عبور کرد و به پیش رفت.

اگر مدیریت جهادی یا همان کار و تلاش، با نیت الهی و مبتنی بر علم و درایت حاکم باشد، مشکلات کشور، در شرایط کنونی فشارهای خباث آمیز قدرت های جهانی و در شرایط دیگر، قابل حل است و کشور حرکت رو به جلو را ادامه خواهد داد. (۱)

... [نکته دیگر]، رویکرد جهادی است که در این سیاست ها مورد ملاحظه قرار گرفته؛ همت جهادی، مدیریت جهادی. با حرکت عادی نمی شود پیش رفت؛ با حرکت عادی و احياناً خواب آلوده و بی حساسیت نمیشود کارهای بزرگ را انجام داد؛ یک همت جهادی لازم است، تحریک جهادی و مدیریت جهادی برای این کارها لازم است. باید حرکتی که میشود، هم علمی باشد، هم پُر قدرت باشد، هم با برنامه باشد و هم مجاهدانه باشد. (۲)

در نگاه به سال ۹۳ آنچه به نظر این حقیر مهم تر از همه است، دو مسئله است: یک مسئله، همین مسئله اقتصاد و دیگری مسئله فرهنگ است. در هر دو عرصه و در هر دو زمینه، توقعی که وجود دارد، تلاش مشترکی است میان مسئولان کشور و آحاد مردم. آنچه برای بنای زندگی و سازندگی آینده مورد انتظار است، بدون مشارکت مردم تحقق پذیر نیست. بنابراین علاوه بر مدیریتی که

ص: ۴۷

۱- .بیانات در دیدار با شهردار و اعضای شورای اسلامی شهر تهران، ۱۳۹۲/۱۰/۲۳.

۲- .بیانات در جلسه تبیین سیاست های اقتصاد مقاومتی، ۱۳۹۲/۱۲/۲۰.

مسئولین باید انجام بدهند، حضور مردم در هر دو عرصه لازم و ضروری است؛ هم عرصه اقتصاد، هم عرصه فرهنگ. بدون حضور مردم، کار پیش نخواهد رفت و مقصود تحقق پیدا نخواهد کرد. مردم در گروه‌های گوناگون مردمی، با اراده و عزم راسخ ملی می‌توانند نقش آفرینی کنند. مسئولین هم برای اینکه بتوانند کار را به درستی پیش ببرند، احتیاج به پشتیبانی مردم دارند. آن‌ها هم بایستی با توکل به خدای متعال و با استمداد از توفیقات و تأییدات الهی و کمک مردمی، مجاهدانه وارد میدان عمل بشوند؛ هم در زمینه اقتصاد و هم در زمینه فرهنگ. ...لذا به گمان من آنچه در این سال جدید پیش رو داریم، عبارت است از اقتصادی که به کمک مسئولان و مردم شکوفایی پیدا کند و فرهنگی که با همت مسئولان و مردم بتواند سمت و سوی حرکت بزرگ کشور ما و ملت ما را معین کند. لذا من شعار امسال را و نام امسال را این قرار دادم: «اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی».(۱)

ص: ۴۸

۱- . پیام معظم له نوروزی به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۳.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریان‌های اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می‌نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

